

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 17/21
Luksemburgā, 2021. gada 17. februārī

Spriedums lietā T-259/20
Ryanair DAC/Komisija

Francijas īstenotais nodokļu moratorijs nolūkā Covid-19 pandēmijā atbalstīt aviosabiedrības, kurām ir Francijas licence, ir saderīgs ar Savienības tiesībām

Šī atbalsta shēma ir piemērota, lai kompensētu "Covid-19" pandēmijas radītos ekonomiskos zaudējumus un nerada diskrimināciju

2020. gada martā Francija paziņoja Eiropas Komisijai par atbalsta pasākumu civilās aviācijas nodokļa un solidaritātes nodokļa moratorija veidā attiecībā uz aviobiļetēm, kuri jāmaksā ik mēnesi laikposmā no 2020. gada marta līdz decembrim (turpmāk tekstā – "nodokļu moratorijs"). Ar šo moratoriju, kuru var izmantot Francijas licenci¹ saņēmušas aviosabiedrības, nodokļu nomaksa tiek pārcelta uz 2021. gada 1. janvāri un pēc tam maksājumi tiek sadalīti 24 mēnešu periodā, proti, līdz 2022. gada 31. decembrim. Precīzu nodokļu summu nosaka atkarībā no pārvadāto pasažieru skaita un lidojumu skaita, kas veikti no Francijas lidostām.

Ar 2020. gada 31. marta lēmumu² Komisija nodokļu moratoriju kvalificēja kā valsts atbalstu³, kas saderīgs ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktam. Saskaņā ar šo tiesību normu ar iekšējo tirgu ir saderīgs atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi.

Aviosabiedrība *Ryanair* cēla prasību par šī lēmuma atcelšanu, kuru Eiropas Savienības Vispārējā tiesa ar šodien pasludināto spriedumu noraidīja. **Vispārējā tiesa pirmo reizi pārbauda valsts atbalsta shēmas, kas pieņemta nolūkā risināt Covid-19 pandēmijas sekas, likumību** no LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta aspekta⁴. Vispārējā tiesa turklāt precīzē saikni starp valsts atbalsta jomas noteikumiem un nediskriminācijas pilsonības dēļ principu, kas nostiprināts LESD 18. panta [pirmajā daļā], no vienas puses, un pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, no otras puses.

Vispārējās tiesas vērtējums

Pirmkārt, Vispārējā tiesa veic Komisijas lēmuma pārbaudi no LESD 18. panta [pirmās daļas] aspekta, ar kuru, piemērojot Līgumus un neskarot tajos paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ. Tā kā Vispārējā tiesa uzskata, ka LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir viens no šiem īpašajiem noteikumiem, tā pārbauda, vai nodokļu moratoriju atbilstoši šai normai var atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa apstiprina, pirmām kārtām, ka **Covid-19 pandēmija un Francijas pieņemtie transporta un pārvietošanās ierobežojumu pasākumi nolūkā risināt tās sekas kopumā ir ārkārtējs notikums** LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, kas radījis

1 Licence, kas izsniegta atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1008/2008 (2008. gada 24. septembris) par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (OV 2008, L 293, 3. lpp.) 3. pantam.

2 Komisijas Lēmums C(2020) 2097 final (2020. gada 31. marts) par valsts atbalstu SA.56765 (2020/N) – Francija – Covid-19 – Moratorijs aeronavigācijas nodokļiem par labu sabiedriskā gaisa transporta uzņēmumiem.

3 LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

4 2021. gada 17. februāra spriedumā *Ryanair/Komisija* (T-238/20) Vispārējā tiesa pārbauda Zviedrijas pieņemtās valsts atbalsta shēmas nolūkā risināt Covid-19 pandēmijas sekas Zviedrijas gaisa pārvadājumu tirgū likumību no LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta aspekta.

ekonomiskus zaudējumus aviosabiedrībām, kuras darbojas Francijā. Vispārējā tiesa uzskata, ka nodokļu moratorija mērķis neapstrīdami tik tiešām ir minēto zaudējumu kompensēšana.

Otrām kārtām, Vispārējā tiesa konstatē, ka **nodokļu moratorija ierobežošana, to attiecinot tikai uz aviosabiedrībām ar Francijas licenci, ir piemērota, lai sasniegtu mērķi kompensēt minētā ārkārtējā notikuma radītos zaudējumus.** Šajā ziņā Vispārējā tiesa uzsver, ka saskaņā ar Regulu Nr. 1008/2008 Francijas licences esamība faktiski nozīmē, ka attiecīgo aviosabiedrību galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Francijas teritorijā un ka tās ir pakļautas Francijas iestāžu īstenotai finanšu un reputācijas uzraudzībai. Vispārējā tiesa uzskata, ka minētās regulas normās ir noteikti savstarpēji pienākumi starp aviosabiedrībām, kurām ir Francijas licences, un Francijas iestādēm un tādējādi īpaša un stabila saikne starp tām, kas pienācīgi atbilst LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz nodokļu moratorija samērīgumu Vispārējā tiesa turklāt uzsver, ka Francijas pieņemtie transporta un pārvietošanās ierobežojumu pasākumi šīs shēmas atbalsttiesīgās aviosabiedrības ir skāruši vissmagāk. Minētā moratorija attiecināšana arī uz sabiedrībām, kas nav reģistrētas Francijā, savukārt neļautu precīzi un bez pārmērīgas kompensācijas riska sasniegt minētās shēmas mērķi kompensēt ekonomiskos zaudējumus, kas radušies aviosabiedrībām, kuras darbojas Francijā.

Ņemot vērā šos konstatējumus, Vispārējā tiesa apstiprina, ka **nodokļu moratorija mērķis atbilst LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētās atkāpes prasībām un ka šī atbalsta piešķiršanas kārtība nepārsniedz to, kas ir nepieciešams minētā mērķa sasniegšanai.** Tādējādi minētā shēma nerada arī ar LESD 18. panta pirmo daļu aizliegtu diskrimināciju.

Otrkārt, Vispārējā tiesa pārbauda Komisijas lēmumu no LESD 56. pantā ietvertās pakalpojumu sniegšanas brīvības aspekta. Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka šī pamatbrīvība kā tāda neattiecas uz tādu jomu kā transports, kurai ir piemērojams īpašs tiesiskais regulējums, ko tostarp veido Regula Nr. 1008/2008. Proti, šīs regulas mērķis tieši ir noteikt pakalpojumu sniegšanas brīvības principa piemērošanas nosacījumus gaisa transporta nozarē. Tomēr *Ryanair* nav apgalvojusi nevienu minētās regulas pārkāpumu.

Treškārt, Vispārējā tiesa noraida pamatu, saskaņā ar kuru Komisija esot pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz tām aviosabiedrībām piešķirtās priekšrocības apmēru, kuras izmanto nodokļu moratoriju. Vispārējā tiesa konstatē, ka nodokļu moratorija izmantotāju ciesto zaudējumu apmērs nominālā ziņā noteikti ir lielāks par moratorija nominālvērtību, kā rezultātā ir absolūti jānoraida jebkāda pārmērīgas kompensācijas iespējamība. Vispārējā tiesa turklāt uzsver, ka Komisija ir ņēmusi vērā Francijas apņemšanos iesniegt sīki izstrādātu metodoloģiju, kādā veidā šī dalībvalsts plāno *a posteriori* un attiecībā uz katru saņēmēju aprēķināt to zaudējumu summu, kuri saistīti ar pandēmijas radīto krīzi, un tā ir papildu garantija, lai novērstu jebkādu pārmērīgas kompensācijas risku.

Visbeidzot, Vispārējā tiesa kā nepamatotu noraida pamatu par apgalvotu pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un konstatē, ka nav nepieciešams izvērtēt tā pamata pamatotību, kurš saistīts ar 108. panta 2. punktā balstīto procesuālo tiesību pārkāpumu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli no sprieduma pasludināšanas ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.